

PRESEDNIŠKE VOLITVE V MEHIKI; NAD 100 UBITYH

Volitve so se vršile po tradicionalni mehiškanski šegi: z medsebojnim prelivanjem krvi.

MED RANJENCI STA TUDI DVA AMERIKANCA

MEXICO CITY, 7. julija. — Tekom predsedniških volitev v Mehiki, ki so se vršile danes, je bilo nad 100 oseb ubitih, nad tisoč pa ranjenih; med ranjenimi sta tudi dva Amerikanca. Mnogo volič je bilo napadenih po drhalih, katerih pripadniki so se vozili mimo v avtomobilih, iz katerih so streljali na volilce. Tekom volitev so izpregovorile svojo besedo strojnice, navadne puške, samokresi, ročne granate in plinske bombe. Izzid bo naznanjen v torek. Za izid volitev se ne bo doznalo do torka. Sicer pa je odvisno od vlade, ali se bo nemudoma objavilo število volilnih glasov ali se bo izid volitev objavil šele pred kongresom, ki se snide dne 1. septembra. Oba predsedniška kandidata, general Avila Camacho, kandidat, ki ima podporo sedanje administracije, in njegov tekmeč, general Juan Andreu Almazan, si lastita vsak sebi sigurno zmago.

Izgredi v glavnem mestu

Policijskega glavnega mesta izjavlja, da je bilo tekom volitev v glavnem mestu mnogo oseb ubityh, okoli sto pa ranjenih. Volilo je približno 3 milijone ljudi. Policijska je udrinjala desno in levo s svojimi krepelci ter potiskala s svojimi konji nazaj množico, ki je kričala: "Viva Almazan!" — kandidat protivladne stranke.

ANGLEŠKA ARMADA BO KMALU ŠTELA ŠTIRI MILIJONE MOŽ

Vlada poziva pod orožje nove letnike svojega moštva, ki bo tvorilo boljše zaščito državi kot jo je tvorila Maginotova črta Franciji.

LONDON, 7. julija. — Angleški bombniki so zadali večkrat dvojni udarec italijanski in francoski mornarici. Doma pa je Anglija pozvala pod orožje 700.000 nadaljnjih mož, da ojačajo svojo obrambo. Angleška admiraliteta javlja o "zelo uspešnem" napadu na italijanske bojne ladje v Tobroku, Libiji. Druga angleška letala pa so napadla letališča v Cataniji, kjer so izpremenili hangarje in delavnice v goščane razvaline. Dalje so Angleži poskrbeli, da poškodovana francoska bojna ladja Dunkerque ne bo več za boj tekom te vojne. Angleška letala so priletela neposredno pred Oran v Alžiriji, kjer je v sredo napadla francosko mornarico ter poškodovala francosko bojno ladjo Dunkerque.

OKLJUČEK ZBORA JSZ; BANKET NA ČAST DELEGATOM V S. D. DOMU

Jugoslovanska socialistična deracija in Prosvetna matica se na svojem zboru v soboto oključili, da se odepita od socialistične stranke. Poslej se bo organizacija smatrala za "nepolitično, progresivno in izobraževalno zvezo." Upamo, da nam mogoče navesti točno tozavejno poročilo, čim prejmemo vsi podatke od merodajnih oseb.

V soboto večer se je vršil v liki dvorani Slovenskega delavskega doma na čast delegatov prvovrsten banket, katerega posetilo toliko ljudi, članov, prijateljev in simpatičarjev, da se je moralo v velikih porani deloma dvakrat streči undediti. Kot ravnatelj omizja je funkcionar Mr. Milan Medvešek, je poklical k besedi več govornikov, med njimi kot glavne govornika znanega socialnega intelektualca in pisatelja — Etbina Kristana.

Na g. Kristanovo je bilo pomnih k besedi nešteto govornikov, ki so imeli krajše ali daljše govore, kateri pa so se tako zavzeli, da jih ob enajstih zvečer ni bilo konca.

Več ljudi se je hotelo pozdraviti s svojimi znanji, zunanji gosti, (med njimi tudi vaš poročevalec, ki je želel izpregovoriti par besed s svojimi čikaškimi tovariši in prijatelji), toda ker govorov ni bilo konca in ker se je tako dolgo zavlačevalo z zaključitvijo oficijelne strani večera, so mnogi odšli.

O sklepih in zaključkih obnegega zbora jugoslovanske socialistične stranke in Prosvetne matice bomo v kratkem natančneje poročali.

Iz Kanade

Mr. Vincent Segulin in Mr. Edward Chesnik sta se srečno vrnila iz Tweeda, Canada, kamor sta šla ribe lovit ter sta ujela po 7 in 10 funtov težke. Tam sta bila teden dni. Pravita, da je lepa okolica z lepim razgledom.

V New York

Danes zjutraj je odpotovala Mrs. Anna Jakos, 669 East 159 St. v Cooperstown, New York, kjer bo ostala dva tedna.

SEJA

Nocoj ob 7:30 uri se vrši seja škrjančkov v Slov. društ. domu na Recher Ave.

POS�ANIK CRIPPS

Na sliki je angleški poslanik v Moskvi Stafford Cripps, čigar naloga je, povleči Rusijo od nacizma.

HITLER — MALI BOG

BERLIN, 7. julija. — Uredniki nemškega časopisja se danes kosajo v frazah in naslovih, ki jih dajejo Hitlerju ob priliki njegovega zmagooslavne povratka v Berlin. Nemško časopisje označuje Hitlerja tako-le:

"Gospod vojnih trun . . . Triumfalni zmagovallec največje destruktivne kampanje v zgodovini sveta . . . Poveljujoči genij, državnik, supremni komandir in vodja, — vse v eni osebi. Zmagovallec leta 1940 in zmagovallec nad porazom leta 1918, ujedinitelj našega naroda in kreator nemškega rajha . . . Oblikovalec nove Evrope, vodja in oče 80 - milijonskega naroda. Buditelj iz mrtvila, voditelj iz teme v svetlobo.

Nov grob

V nedeljo zjutraj je v visoki starosti 81 let preminil znani J. Campa, stanujoč na 15717 Saranac Rd. Tu zapušča hčer Mary omož. Laurich, ter veliko sorodnikov. Soproga Anna mu je umrla pred šestimi leti. Rejen je bil v vasi Krčala pri Sodražici na Dolenjskem, kjer zapušča več sorodnikov. Tujak je bival 40 let in je bil dolgo let zaposlen pri New York Central železnici. Sedaj je bil že več let v pokojju. Bil je član Slov. moške zveze, št. 3. Pogreb se vrši iz hiše žalosti v sredo zjutraj ob 8:15 uri v cerkev Marije Vnebovzjetje ob 9:00 uri in nato na sv. Pavla pokopališču pod oskrbo Jos. Zelenice in sinovi pogrebnega zavoda. Bodi mu ohranjen blag spomin. Preostalim naše sožalje!

Nov grob

Po enotedenski bolezni je preminila v Women's bolnišnici v nedeljo Bernice Huth, 10203 Benham, stara šele 23 let. Bila je članica Slov. ženske zveze št. 14. Poleg žalujočega soproga Alfreda zapušča tri brate, Walterja, Paula in Johna, in štiri sestre, Mary, Anno, Julijo in Jean. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferfolia pogrebnega zavoda na 3515 E. 81st St. — Naše sožalje!

Papeža skrbe ruske poteze na Balkanu

Razširjenje ateizma na Balkanu ni v interesu katoliške cerkve. — Papež ne bo šel na počitnice.

RIM, 7. julija. — Kljub veliki vročini, ki vlada zdaj v Rimu in po ostali Italiji, je papež Pij sklenil, da ne bo šel na počitnice v svoj gradič Gandolfo, ker je svetovni položaj preveč važen. Papež bo ostal — vsaj začasno — v Vatikanu, kjer pazno motri svetovno situacijo. Zdjaj ga pred vsem skrbe poteze Sovjetske Rusije v Rumuniji in v ostali južnovzhodni Evropi. Rečeno je, da bodo nadaljne poteze Rusije na Balkanu prav gotovo kolidirale s politiko Vatikana, kajti raztegnite te ateistične velesile na Balkan ni v interesu katoliške cerkve.

Smrtna kosa

V nedeljo je preminil v mestni bolnišnici Michael Strnac v starosti 68 let. Rojen je bil na Hrvaškem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1905. Tujak zapušča žalujočo soprogo Ello, rojeno Vukič in deset otrok: Mary, Alice, Eli, Johna, Mika, Nicka, Martho, Josepha, Julijo in Catherine. Pogreb ima v oskrbi A. Grdina in Sinovi. Čas pogreba naznanimo jutri. — Naše sožalje.

Slike učencev SND

Starše učencev Slovenske šole opozarjamo, da so slike gotove in se dobijo lahko takoj pri Mr. Tavčarju, v uradu S. N. Doma na St. Clair Ave.

Zagonetka tretjega termina zopet v ospredju

Glavnemu poštarju Farleyju so znani predsednikovi nameni, toda Farley molči ko grob o njih.

HYDE PARK, N. Y., 7. julija. — Predsednik Roosevelt je že podal svojo zgodovinsko odločitev glede svojega morebitnega tretjega termina, toda kakšna je ta njegova odločitev, ni še znano.

Svoje tozadevne namene je predsednik razodel danes Jamesu A. Farleyju, predsedniku demokratske stranke, toda Farley ni hotel povedati, kako se je predsednik Roosevelt odločil. — Časnikarjem je Farley po konferenci izjavil: "Jaz natančno vem, kakšne namene ima predsednik, toda teh namenov ne bom razodel nikomer."

Prav tako ni hotel Farley omeniti niti z besedico, kdaj bo Roosevelt sam javno razglasil svoje namene. Zdjaj se ugiba, dali bo Roosevelt razodel svoje namene na demokratski predsedniški konvenciji, ki se bo pričela 15. julija v Chicagu, ali bodo konvenčni delegatje prej obveščeni o njih. V slučaju, da se odloči predsednik za tretji termin, bo imel za seboj nad dve tretjini delegatov.

Nov grob

V nedeljo zjutraj je v visoki starosti 81 let preminil znani J. Campa, stanujoč na 15717 Saranac Rd. Tu zapušča hčer Mary omož. Laurich, ter veliko sorodnikov. Soproga Anna mu je umrla pred šestimi leti. Rejen je bil v vasi Krčala pri Sodražici na Dolenjskem, kjer zapušča več sorodnikov. Tujak je bival 40 let in je bil dolgo let zaposlen pri New York Central železnici. Sedaj je bil že več let v pokojju. Bil je član Slov. moške zveze, št. 3. Pogreb se vrši iz hiše žalosti v sredo zjutraj ob 8:15 uri v cerkev Marije Vnebovzjetje ob 9:00 uri in nato na sv. Pavla pokopališču pod oskrbo Jos. Zelenice in sinovi pogrebnega zavoda. Bodi mu ohranjen blag spomin. Preostalim naše sožalje!

Nov grob

Po enotedenski bolezni je preminila v Women's bolnišnici v nedeljo Bernice Huth, 10203 Benham, stara šele 23 let. Bila je članica Slov. ženske zveze št. 14. Poleg žalujočega soproga Alfreda zapušča tri brate, Walterja, Paula in Johna, in štiri sestre, Mary, Anno, Julijo in Jean. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferfolia pogrebnega zavoda na 3515 E. 81st St. — Naše sožalje!

Prstavljenja seja

Seja Slovenskega demokratskega kluba se vrši v sredo 10. julija v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Pričetek ob 8:00 uri zvečer. Ta seja je zato prestavljena, ker se v tork 9. julija vrši v Shore High šoli seja davkoplačevalcev. Članstvo in odborniki so vabljeni, da se gotovo in polnoštevilno udeležijo. — Louis Zgonec, tajnik.

Seja

Sam. društvo Kranj ima sejo 10. julija v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Blagajnik ima nekaj zelo važnega na dnevnem redu. — Pridite!

MYRON C. TAYLOR

Myron C. Taylor, posebni poslanec predsednika Roosevelta v Vatikanu, je te dni nevarno zbolel ter bil operiran.

POHOD RUSIJE NA BALKAN

BUKARESTA, 8. julija. — Danes se množijo znaki, da se Rusija s podvzvano naglico pripravlja na pohod dalje na Balkan in da bo Josip Stalin dal ruskim armadam ukaz za pohod, čim udarijo Nemci z vso svojo silo na Anglijo.

Rusija posveča vso svojo pozornost Črnemu morju in Turčiji, varuhinji Dardanel. Ako ne bo zadostoval ruski politični pritisk na Turčijo, tedaj bo Rusija nastopila z oboroženo silo. Gotovo je zdaj le toliko, da ima Rusija na Balkanu svoje definitivne ambicije in cilje, ki jih hoče nemudoma uresničiti.

Značilno je, da je pričelo rusko časopisje po dvajsetletnih prisilnih vzajemnih odnošajih nenadoma pisati o Turčiji v zelo hladnem tonu.

Hitler in Mussolini kujejo novo Evropo

Hitler in Ciano sta se posvetovala o skupnih vojnih zadevah in o ustvarjenju "nove Evrope."

RIM, 7. julija. — Telefonsko poročilo iz Berlina naznanja, da sta se sestala h konferenci kancelar Hitler in grof Ciano, italijanski minister zunanjih zadev, nakar je bil dosežen popoln sporazum držav osišča glede konstrukcije "nove Evrope."

Na tej konferenci so bili izdelani tudi podrobni načrti skupnega napada na Anglijo. Prvi cilj tega napada bo Irska, odkoder se bo podvzelo glavni napad na angleški otok.

Sodi se, da sta Hitler in Ciano ob tej priliki dosegla tudi sporazum glede bodoče usode oziroma razdelitve balkanskih držav. Rečeno je, da bo osišče najprej posvetilo svojo pozornost Balkanu, da prehitita tam Rusijo, ki se bliža z naglimi koraki osrežju južnovzhodne Evrope.

Vile rojenice

Mr. in Mrs. Frank Bohinc, 16205 Arcade Ave., sta dobila dne 30. junija krepkega, nad sedem funtov tehtačega sinčka. — Naše čestitke!

Seja

V tork 9. julija, se vrši seja dram. društva Anton Verovšek v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Seja se prične ob 8. uri zvečer. Vsi člani so prošeni, da se gotovo udeležijo.

PLEBISCIT MED FRANCOŠKIMI MORNARJI V ALEKSANDRIJI

Francoski mornarji bodo s plebiscitom odločili, ali se priključijo Angležem ali odidejo domov.

FRATERNIZIRANJE MED ANGLEŽI IN FRANCOZI

KAIRO, Egipt, 7. julija. — Angleške oblasti poročajo o uspešni demobilizaciji francoske bojne mornarice ter o neprestanem bombardiranju italijanskih postojank v Libiji po angleški značni sili.

V soboto so se vršile konference med angleškimi in francoskimi pomorskimi častniki, na katerih so bili doseženi važni odloki. Angleži so na primer pristali na zahtevo Francozov, da se oni francoski mornarji, ki se ne žele boriti ob strani Angležev, lahko vrnejo domov. Oni mornarji pa, ki se žele boriti dalje ob strani Angležev, bodo doležni vseh privilegijev, ki jih uživajo angleški mornarji, kakor tudi plače angleških pomorščakov.

Nemci bodo vsak hip pričeli svoj "blitzkrieg" proti Angliji

Kot usodni dan pričetka imenujejo torek. — Bombniki bodo vlekli za seboj jadralna letala, natrpana z bombami.

STOCKHOLM, Švedska, 7. julija. — Nemški viri naznanjajo, da se bo pričel tekem desetih dnevni nemški blitzkrieg proti Angliji; ta blitzkrieg se bo pričel s silnim bombardiranjem iz zraka, ki bo trajalo šest dni in v katerem bo udeleženih vsak dan 3.000 letal.

Nemški viri dalje navajajo, da bodo nemški bombniki opremljeni z nove vrste orožjem, ki bo sipalo smrt in razdejanje na Angleže. Nemški bombniki bodo baje vlekli za seboj tako zvana jadralna letala (letala brez motorja, ki se vzdržujejo v zraku samo s pomočjo izrabljanja značnih tokov), ki bodo natrpana z bombami. V usodnem trenutku bodo ta jadralna letala odvezala od bombnikov, nakar se bodo krila jadralnikov avtomatično zaklopila in letala bodo tresčila z vsem svojim tovorom bomb na zemljo. Tako vsaj pravi-

Poroča se, da je bilo na letališču v Vernesu, v bližini norveškega pristanišča Trondheim, zbranih v zadnjih dneh stotine takih jadralnih letal. Nemci pravijo, da bodo začeli spuščati iz letal padalce na angleško ozemlje šele po šestdnevem intenzivnem značnem bombardiranju Anglije.

SMRTNE NESREČE TEKOM DNEVA NEODVISNOSTI

Tekom Dneva izjave neodvisnosti in njemu sledečega "week-enda" je bilo v Zedinjenih državah 334 smrtnih nesreč. Med temi nesrečami je bilo manj prometnih nesreč kot običajno, bengalski ogenj je povzročil osem šest nesreč s smrtnim izidom, kar je zelo malo v primeru z drugimi leti.

Seznam izkazuje, da je bilo 146 avtnih nesreč s smrtnim izidom. To je več kot sto manj kakor lansko leto.

Dalje izkazuje seznam, da je 68 useb ubityh, 45 je bilo samomorov, ostale smrtne slučaje pa je pripisati drugim vzrokom. Bengalski ogenj je usmrtil dvoje oseb v Pennsylvaniji. V Washingtonu je bilo v treh dneh 20 smrtnih nesreč. v New Yorku 19, v Kaliforniji pa 29. V devetih državah pa ni bilo tekom teh treh dni nobene smrtne nesreče.

"Pop" koncerti

Druga polovica v seriji poletnih "pop" koncertov v Cleveland Public Hall se nadaljuje v sredo, petek in soboto večer, to je, 10. 12. in 13. in v četrtek, petek in soboto večer, 18. 19. in 20. julija. Orkester bo igral pod vodstvom Rudolpha Ringwall-a. Sledeči bodo nastopili Carroll Glenn, violinist; Beryl Rubinstein in Arthur Leosser, pianistini; Miriam Berg, kontralto in Hruby bratje; Masimo Freccia, Leonard Warren, bariton. Vstopnice se dobijo pri Taylor's, Higbee's, May Co. in Bond Clothing.

SEJA

Nocoj ob 8:00 se vrši v starem poslopju S. N. Doma na St. Clair Ave., seja odbora Cankarjeve ustanove. Odborniki so prošeni, da se gotovo udeležijo in da so točni. Na dnevnem redu je več važnih zadev. — Predsednik.

Čas pogreba

Pogreb pokojnega Johna Franciča se vrši v tork 8.30 uri zjutraj v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. in potem na pokopališče. Pokojni zapušča tudi pastorka Nicholas Reščiča.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, na celo leto	\$5.50
na 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexiku na celo leto	\$6.00
na 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države na celo leto	\$4.50
na 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:	
na celo leto	\$8.00 za 6 mesecev

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

AVTORITATIVNO VODSTVO

Fr. W. Foerster je zapisal: "V naši dobi se radikalno zanika potreba avtoritativnega vodstva; posledica je zmešnjava in nasilje strasti. Individualizem povzroča duhovno anarhijo; dosledno vede v barbarstvo in blaznost."

Tako pravi ta filozof. Ali mi vemo, da je avtoritativnih vodstev več vrst. Imamo osebna, verska, politična in gospodarska avtoritativna vodstva. Ali naj vse te vrste avtoritativnih vodstev odobravamo, ali naj jih zanikamo? Katera zanikamo in katera odobravamo, je važno kulturno vprašanje, na katero je treba odgovoriti, ne pa postaviti splošno tezo avtoritativnega vodstva, brez katerega nastane zmešnjava in nasilje strasti.

Mi priznavamo, da je vodilna avtoriteta potrebna. Avtoriteta je primerna oseba, ki s svojo osebnostjo vpliva na voljo drugih in jim usili svoje mišljenje in odločitve moralno ali nasilno, osebno ali s svojo organizacijo. To je diktatura ali osebna avtoriteta. Druga avtoriteta je cerkvena ali verska, ki jo imenujemo hierarhija, in je zgrajena na organizaciji višjih dostojanstvenikov in verstva, torej danes bolj moralna kakor direktno osebno nasilna, kakor je bila v srednjem veku. Tretja avtoriteta je gospodarskopolična ali plutokratska (denarna), ki s svojim gospodarstvom in političnim aparatom diktira svetu svojo voljo. Za četrto avtoriteto smatramo politično avtoriteto, ki družni voljo ljudi s svojim programom, prikrojenim duhovnim in socialnim potrebam človeka, ljudi. Čim bolj je program prikrojen dejanskim potrebam, tembolj je politično gibanje ob zadostni izobrazbi in kulturni stopnji pripadnikov avtoritativno, to je, tem več pristašev ima, ki uveljavljajo svoje stvarne potrebe v skupni avtoriteti, v svojem avtoritativnem vodstvu. Tu se uveljavljajo ljudje po skupnih potrebah. Ta oblika avtoritativnega vodstva, v katerem sodeluje ljudstvo (demos), je demokracija.

Nobeno drugo avtoritativno vodstvo, razen demokracičnega, ne more izražati volje ljudstva in njegovih potreb, ker ne razpolaga z duhom razvoja in potreb, ampak računa vedno le s sebičnimi fiksnimi tezami, ožjimi interesi te ali one plasti, ki slučajno s svojo propagando v zmešnjavi ali ob terorju doseže avtoritativno vodstvo.

Pravo avtoritativno vodstvo torej ne more in ne sme biti diktatura in nasilje, ker ni v skladu s človeškim dostojanstvom in ne more ustrezati realnemu razvoju življenja. Človeštvo napreduje, razvijajo se socialne razmere in vse to more urejati le živo življenje, ki se tudi izpreminja, in to živo življenje tvorijo ljudje. Ti so poklicani, da odločajo o svoji usodi in si zaradi tega postavljajo s tem za vodstvo avtoriteto demokracije.

Velika razlika je torej med avtoritetami vodstev. Filozofi in razni diktatorji ter razne druge avtoritete pa ne mislijo na avtoriteto demokracije, ampak le na avtoriteto, ki odreja ljudstvu vsakršno pravico soodločevanja. V argumentaciji svojih avtoritet pa navajajo razloge iz tujih sfer dnevnega življenja in nedosegljivih dimenzij.

Avtoriteta demokracije je realna. Zato pravimo, da je avtoriteta demokracije prava in potrebna. — "D. P."

Največjega ponižanja ni bila deležna Francija od strani zmagovalne Nemčije, ki ji je stavila svoje pogoje premirja, zakaj udarna sila nemške armade zasluži s stališča militarizma res vse priznanje. Največjega ponižanja je bila Francija deležna od strani zahrbne in strahopetne Italije, ki ji je slednja narekovala svoje pogoje, dasi francosko vojaštvo ni dobilo italijanskih junakov niti na strel, ker so se slednji previdno držali v varni razdalji.

Izsijevalci so bili od nekdanj najboljši tip ljudi. Kajti izsiljevalec izkorišča stisko svojega sočloveka, ki se ne more braniti, v svojo osebno korist.

Zanimive vesti iz stare domovine

Varna investicija

V današnjih negotovih časih se smatrajo za najvarnejše investicije nepremičnine, posebno zemljišča. Denar lahko izgubi vrednost deloma ali popolnoma, toda posestvo, četudi skromno, je nekaj gotovega. Zato želijo tudi premožnejši sloji v Sloveniji vložiti kar največ prihranjene gotovine v posestva, toda kmetje, posebno po Dolenjskem, ne marajo prodajati posestev, če niso ravno prisiljeni. Kmet ljubi svojo rodno zemljo, obenem se pa zaveda, da v posestvu je vedno neka varnost in vsaj nekoliko prilike za obstoj, če vse drugo propade.

Boj proti jetiki

Razmere v Sloveniji so danes take, da je po izjavah ekspertov vsak osmi Slovenec zapisan smrti zaradi tuberkuloze. Glavni vzroki temu so nezadostna ali neprimerna hrana ter slabe stanovanjske in sanitarne razmere. Protituberkulozne organizacije z dispensarji, sanatoriji in bolnišnicami bijejo skoro obupen boj z zavratno morilko jetiko. Žal, da primanjkuje sredstev in dostikrat tudi pravega razumevanja. Snaga, po čitek in primerno zdravljenje store veliko, toda zdi se, da je podhranjen največji pomočnik jetike. Oslabljen telesni sistem najprej podleže vsaki bolezni, posebno pa jetiki.

Novo postajališče

Na železniški progi med Novim mestom in Stražo na Dolenjskem je bilo nedavno otvoren novo postajališče Prečna. Prebivalstvo dotičnega okrožja

si je to postajališče že dolgo želelo ter je otvoritev istega z veseljem pozdravilo.

Rop sredi dneva

Zlatarsko trgovino Ludvika Černeta v Wolfovi ulici v Ljubljani je nedavno oplenil drzen ropar sredi dneva. S samokretno v roki je ropar prisilil lastnika, da je dvignil roke, nakar ga je zvezal in mu velel mirno sedeti v kotu. Ropar je potem komodno pobral zlatino in dragulje, cenejše blago pa je pustil v miru, nakar je neženerano odšel s plenum. Škoda sega v stotisoče dinarjev.

Ponarejen denar

Zadnje čase se v raznih krajih Slovenije pojavljajo ponarejeni bankovci. Več ponarejevalcev so oblastva že zasledila in pozaprla, toda ponarejeni bankovci še vedno prihajajo v promet. V Saloveh pri Murski Soboti je neki kmečki fant skušal plačati tobak z novim 500-dinar-skim bankovcem, toda trgovcu se je bankovec zdel sumljiv, ter je fanta z nekim izgovorom zadržal toliko časa, da so prišli orožniki. Ti so fanta preiskali in našli pri njem 20 ponarejenih bankovcev po 500 dinarjev.

Kondukerjo v krilih

Kondukerji v krilih vršijo službo ne samo v Nemčiji, ampak tudi v Jugoslaviji. In sicer je prvo atrakcijo te vrste doživel nedavno Novi Sad. Na doživel pripadne kondukerske pripravnice. Za Novosađane je bila to velika senzacija in nekaj dni se je vse hotelo voziti s tramvajem.

»Dovršen tajni agent«

Iz angleških časopisov posnemamo, da je britanska vlada poslala v koncentracijsko taborišče znanega kapetana von Rintelena, dasi je ogorčen in zaprižezen nasprotnik današnjega režima v Nemčiji.

Londonska vlada je po vsej priliki imela dovolj razloga za ta ukrep, na vsak način pa je preteklost imenovanega kapetana taka, da mož ne zasluži posebnega zaupanja.

Rintelen je bil med svetovno vojno agent nemške obveščevalne službe. Po vojni je napisal knjigo o svojih doživljajih. Imel je predavanja o svojem delovanju in si sam nadel naslov "dovršenega tajnega agenta".

Avgusta meseca 1914 je odpoval na krovu nekega nizozemskega parnika v Ameriko. Misil je, da ga je tja pozvala s posebno šifrirano brzojavko nemška tajna služba, da bo zanj deloval v Zedinjenih državah. Brzojavko pa mu je poslal načelnik britanske tajne službe, da bi nevarnega agenta dobil v svoje roke.

Rintelen je res šel v past. Načelnik britanske tajne službe sir Reginald Holl ga je dal aretirati, ko je nizozemski parnik plul skozi Rokavski preliv in so angleški agenti preiskovali ladjo.

"Tako je bil "dovršeni tajni agent" izločen in je moral potrpečljivo čakati v taborišču, da se je končala vojna. Po vojni se je nasešil v Angliji in postal velik prijatelj sira Reginalda, ki je celo štutil in zagovarjal Rintelena, kb ga je oktobra meseca lani imelo v pesteh posebno sodišče. Mož je bil zato oproščen in dejali so ga v skupino B. t. j. v skupino onih Nemcev, ki jim je dovoljeno bivanje v Angliji, seveda z nekaterimi omejitvami.

Lille in Ypres

Lille ima svoje francosko ime po svojem nastanku, kajti ko so ga v 9. stoletju ustanovili, ni bil nič drugega nego naselje na nekem otoku (francosko l'île).

Danes je mesto z več nego 200.000 prebivalci peto največje francosko mesto, glavno mesto okrožja Nord in sedež zelo mnogostranske industrije, ki izdeluje tekstilije, stroje, umetno gnojilo, tobak, cikorijo, čokolado i. t. d. Je obenem važno središče za trgovino na vse strani, zlasti pa proti Angleški.

Med njegovimi zgradbami je omeniti zlasti mestno hišo, ki izvira iz 13. stoletja, cerkev sv. Katerine iz 15.—16. stoletja z lepimi slikami in cerkev sv. Marvricije iz 14.—15. stoletja. Lille je sedež vseučilišča, Pasteurjevega zavoda in muzeja lepih umetnosti. Mestna knjižnica ima 120.000 zvezkov in več nego 1000 rokopisov. Znamenite so lilleska citadela in trdnjavske zgradbe, ki jih je postavil sam francoski graditelj trdnjav Vauban, ki je l. 1707. umrl tu kaj kot guverner.

Okrog Lille je bilo že mnogo bitk. Leta 1667 je dotlej flandrijsko mesto, ki so ga Flamci

imenovali "Rysel", zasedel Ludovik XIV. 1708 ga je zavzel princ Evgen, 1792 so ga Avstrijci zaman oblegali, 1914 so ga zasedli Nemci in je ostal v njihovih rokah do 12. oktobra 1918.

Nasprotno so se Nemci v svetovni vojni zama prizadevali, da bi osvojili Ypres. Njegove trdnjavske zgradbe, ki izvirajo od Vaubana, s tedanjimi pripomočki, ko se je vojna spreminila v položajno vojno, niso bile več zavzete.

Kraj je bil na koncu ena sama razvalina. Po svetovni vojni so ga Belgijci obnovili v starem slogu. Flamsko ime Ypresa je Yper, Yperen ali Jeper. Mesto je nekoč imelo baje 200.000 prebivalcev, danes jih šteje komaj 17.000.

Vojna in zlato

Sovjetski narodni gospodarstvenik Bogolepov je objavil v moskovski "Pravdi" daljši članek, v katerem nastopa proti mišljenju nekaterih finančnikov ki napovedujejo, da bosta Pariz in London po vojni izgubila značaj svetovnih finančnih centrov.

Nikakor ni nujna posledica vojne, pravi Bogolepov, da kaka država popolnoma iztroši svoj zlati zaklad. V svetovni vojni 1914 do 1918 je Anglija plačala z zlatom samo 15% svojih inozemskih nakupov in je ob sklepu miru nje zlata zaklad bil celo večji nego v začetku vojne. To je angleška vlada dosegla na ta način, da je znala izvelič iz raznih "kanalov nevidno zlato," ko je javnost navdušila za oddajo zlatih predmetov in drugih dragocenosti. V ostalem imata Anglija in Francija bogate izkušnje v tem, kako se da ohraniti zlato zaklad ter sta v tem pogledu izdali važne ukrepe že l. 1939.

Okoliščina, da se sedaj angleški funt ravna po vrednosti dolarja, še ne pomeni dokončne premaknitve finančnega centra iz Londona v Ameriko. To je samo bežen pojav in bo za bodočnost odločilno le to, s kakšnim zlatim zakladom bo Anglija končala sedanjo vojno. Velik pomen pripisuje Bogolepov anglo-francoskemu dogovoru o vzajemnem finančnem sodelovanju na ozemlju obeh držav. Na temelju tega dogovora se ne vrši odliv ali priliv zlata za razne medsebojne dobave, marveč se te dobave samo knjižijo v korist ali v breme ene in druge države, pri čemer se gleda vsaj na približno izravnanje. Konec te knjižbene operacije bo po vsej verjetnosti ne posebno znatnega saldo, ki se zopet ne bo poravnal v zlato, marveč v kliringu raznih dobav.

V teoriji sta sicer Francija in Anglija dolžni plačevati svoje nakupe v drugih državah v zlato, toda praksa kaže, da se to le redko izvršuje, kajti obe državi imata v svojih obširnih kolonijah mnogo dragocenega blaga, ki lahko nadomesti zlato in ga upnik tudi zelo radi sprejemajo namesto zlata. Ravno kolonialno blago je namreč upnikom češče važnejše od zlata.

"Rešite gospo!"

Neprijeten doživljaj je imel v Milanu inkasat neke zavarovalnice, ki je obiskal nego go. Bettino P. Gospa je ležala bolna v postelji, služkinja pa je bila za trenutek odsla na dvorišče ter je pustila vrata odprta.

Tako je mogel mladi mož vstopiti. Gospa, ki ga je poznala, pa ga je poklicala v sobo in ga prosila, naj ji da z mize ročno torbico z denarjem, da

bi mu plačala zapadlo premijo. Med tem se je služkinja spomnila, da je bila vrata pustila odprta. Hitro je stekla po stopnicah in se je smrtno prestrašila, ko je skozi na pol odprta vrata spalnice opazila, da je tuj moški jemal bolni gospe bankovec iz rok. S krikom "Rešite gospo!" je stekla spet na dvorišče, kajti menila je, da je tujec gospo napadel.

Takoj so se zbrali sosede in preden je mogla bolnica spregovoriti besedico, so se vrgli na tujca, ga pobili na tla, strašno pretepli, potem so ga zveliki iz stanovanja, zvezali s trdno vrvrjo in ga odveli na policijo. Se-le tam se je pojasnilo, da so tako grdo ravnali, ne z razbojnikom, temveč z dostojnim, mladim moškim. Nesrečnega so moralni s precejšnjimi pošodbami odpeljati v bolnišnico in je samo upati, da je bil zoper takšne nezdoge zavarovan.

IMENA V NOVEJSIH VOJNIH POROČILIH

Saint Quentin leži ob prekopu, ki vodi od Skalde ali Selde k Oisi. Mesto je bilo v zgodovini pogostoma prizorišče velikih bitk. Tako je l. 1871 nemški general von Goeben tu izvojeval odločilno zmago nad francosko severno vojsko pod poveljstvom generala Faidherba.

V svetovni vojni sta se v zadnjih dneh avgusta 1914 spopadli na tem kraju francoska in nemška armada. Bitka se je končala s francoskim porazom. Mesto je bilo v nadaljnih bojih popolnoma razrušeno. V marcu leta 1918 je nemška vojska prebila francoske črte pri St. Quentinu — La Feru, toda v septembru istega leta so zadali Francozi Nemcem baš tu enega izmed odločilnih udarcev.

Laon leži na osamljenem gorskem hrbtu. V marcu 1814 je Napoleon po Blucherjevi armadi doživel tu težak poraz.

Ko so leta 1870 Nemci zasedli Laon, je neki francoski podčastnik pognal šrambo za smodnik in trdnjavi v zrak, pri čemer je izgubilo mnogo vojakov življenje.

V svetovni vojni so Laon v avgustu 1914 zavzeli Nemci 13. oktobra 1918 pa so jih Francozi od tu zapodili.

ODVETNIK Z DVOJNIM ŽIVLJENJEM

Pet in tridesetletni bivši budimpeštanski odvetnik dr. Edmund Racz se je moral pred kratkim zagovarjati zavoljo vrste zločinov. Živel je pravo dvojno življenje. Navajal je, da živi od dobrih dohodkov svoje odvetniške pisarne, navzlic temu pa je na neki budimpeštanski tovarni postaji izvršil številne tatvine. Kradel je poleg živih tekstilno blago in druge stvari. Nenavadnega odvetnika so obsodili za osem mesecev na težko ječo.

TUJI ZDRAVNIKI V PARIZU

Tuji zdravniki med vojno v Parizu lahko vršijo svojo prakso. Mobilizacija je odtegnila civilnemu prebivalstvu mnogo zdravnikov in tako so dovolili prakso inostranim zdravnikom vseh narodov, ki imajo zdravniško diplomu. Zdravstveno ministristvo je imenovalo komisijo 11 članov, ki bo zadevne prošnje proučevala.

POZABLJIVA MATI

Ko se je neki vlak odpeljal s postaje v Schillingsfurstu v Nemčiji, je ostal na peronu triletan otrok sam. Izkazalo se je, da ga je pozabila neka ženska iz enega sosednjih krajev. Njena pozabljenost je bila neverjetna. Sele doma je opazila, da otroka sploh ni z njo ...

ŠKRAT

Na japonsko - kitajskem bšču se pogovarjata dva vojna prostovoljca.

"Zakaj si stopil v vojsko vpraša prvi drugega.

"Samec sem in vseč mi je jaski stan. Zakaj si pa ti jak?"

"Oženjen sem in imam mir," je menil prvi.

Gospod: "Dovolite da se predstavim. Sem zastopnik šega krojača, ki me je poštil, da izterjam od vas vse gove terjatve."

Dolžnik: "Potemtakem moram pa čestitati, ker ste bili dosmrtno zaposlitev."

Jože: "Če bi videl mojo isto! Njena postava, oči, zobje, roke — vse to kar gori."

Tone: "Križ božji! Moji govori samo jezik, pa mi je tega preveč"

V šolo pride nadzornik, zre po razredu in pravi:

"O, če bi mogel zopet se tsko v klopi kakor sem nekdoč." Potem se pa obrne nazbljžjemu učencu in ga da ša:

"Zakaj misliš, da si to izlim?"

Učenec pogleda nadzor naravnost v oči in odgovor "Zato, gospod nadzornik, ker že vse pozabili, česar ste se krat naučili."

"CVETJE ZLA" ZA 60 TIZAV FRANKOV

Na neki javni dražbi v zu so pred kratkim prodali vod Baudelairove pesniške ke "Cvetje zla" za lepo 60.000 frankov. Izvod je bil svečen Theophilu Gautieru cer mu ga je posvetil s svojim podpisom pesnik sam.

Nekoč je bil last Louisa houja, ki je imel, kakor zeno najdragocenejših zasebnih knjižnih zbirk v Evropi. De izvod istega dela, posvečen rijji Daubrunovi, pesnikovi ratorki, so prodali za 300 frankov.

NAJDALJŠA VZPENJAO

Najdaljšo vzpenjačo v Ev gradijo ta čas na Švedskem dograditi jo mislijo še l Proga bo dolga 41 km in na bodo vsako uro lahko prepe 90 ton tovara. Trvdka, ki je ročila to gradnjo, bi svoje izvode lahko prepeljala z lami, tovornimi avtomobili vzpenjačo.

Izračunala je, da so obr stroški z zadnjo polovico mš nego za prevažanje z ladji in da znašajo komaj sedmimo vseh narodov, ki imajo zdravniško diplomu. Zdravstveno ministristvo je imenovalo komisijo 11 članov, ki bo zadevne prošnje proučevala.

VSAK DAN 70.000 KOVA CEV

V Varšavi je začela na obratovati bivša državna ka denarja. Preden so si jo ljaki l. 1923 postavili, so rabljali večinoma nemške nuce. Sedaj so podjetje temelj obnovili, tako da proizvajati sti več nego prej. Vsak lahko izdela 70.000 kovanc

POLITIKA SANJARSTVA

Politika ustvarja čudne tovarišje. V Ameriki na primer je danes zelo malo razlike med stališčem, ki ga zavzemajo glede vojne v Evropi oziroma boja proti nacizmu Norman Thomas, polk. Linbergh, Henry Ford, Rev. Coughlin, Earl Browder, konservativni politiki v demokratski in republikanski stranki in razni vrtoglavi pacifisti. Motivi teh ljudi se brez dvoma razlikujejo kot noč in dan, ampak vsi so edini v tem, da nima Amerika nobenega posla vmešavati se v evropsko vojno.

Reinhold Niebuhr se v reviji "The Nation" bavi s stališčem, ki ga zavzemajo ameriški levničarji in pacifisti. V svojem članku piše: "Socialisti imajo dogmo, da je to spopad med dvema tekmujočima imperijalizmoma. Imajo seveda prav. Tako je tudi spopad med menoj in nekim gangsterjem konflikt dveh tekmujočih egoizmov... Socialisti imajo seveda prav, ko pravijo, da civilizacija, katero smo klicani braniti, je polna kapitalističnih in imperijalističnih krivic. Ampak je še vedno civilizacija."

"Socialisti so na mestu, ko opozarjajo na izdajstvo kapitalistične oligarhije, ki je spravila demokracijo v tako desperaten položaj. Ampak dejstvo je, da mi branimo nekaj več kot intesere nekega Chamberlaina in izdajstvo nekega Bonnetta. Socialisti so pozabili, koliko so pozabili, da je demokracija kapitalizma pred tiranijo. Bil je socialistični premijer Paul-Henri Spaak, ki je vodil nerealistično, nevtralnostno politiko Belgije, ki je bila odgovorna za prebitje zavezniške fronte pri Sedan. Ta politika je bila nerealistična, ker je slonela na docela neresnični domnevi, da je Belgija tako ogrožena od tekmujočih imperijalističnih sil. Toda grožnja ni bila niti najmanj enaka, zgodovina se je grozovito mačevala nad to lažjo. Socialisti škandinavskih deželah so bili globoko zapleteni v parasitski pacifizem teh malih narodov, ki so s prezirom gledali na "power politics" ter pri tem pozabili, da njih varnost bila odvisna od večje moči in okoliščin. Socialisti so pod pritiskom tragičnih dogodkov spoznali zmotno, medtem ko se ame-

riški socialisti še vedno vdajajo razkošju svojih utopističnih nazorov."

Niebuhr zaključuje analizo levničarskega in liberalnega sanjarstva z naslednjimi značilnimi izjavami:

"Pregled naše kulture nam daje neprijeten občutek, da Hitler ni popolnoma v nepravem, ko se baha, da bo uničil svet osemnajstega stoletja. V svojih bolj izrazitih formah trpi naša kultura na iluzijah, ki slabe njevoljo do boja in življenja. Človek more biti edino hvaležen za zdrav razum navadnega ljudstva, ki se še ni dal pokvariti od teh iluzij in ki se v uri nevarnosti izraža v zdravem političnem instinktu. Če bi ne bilo tega instinkta, bi utegnili kapitulirati pred vladnim sistemom, ki povečuje vojno, zato, ker ne verujemo v vojno... Ako je Hitler končno poražen, se bo to zgodilo, ker je kriza zbudila v nas voljo ohraniti civilizacijo, v kateri sta pravica in svoboda še vedno nekaj resničnega, in ker nas je naučila, da so za dvoumnost zgodovine potrebne tudi dvoumne metode. Oni, ki ne morejo prenesti teh dvoumnosti, naj bi bili toliko dostojni in dosledni, da bi se umaknili v samostan, kjer so srednjeveški sanjači o perfektnem svetu našli svoje zavetišče."

TOBAK IN ZDRAVJE

Ameriški zdravniki so natančno proučili razmere 2000 oseb napram kajenju in vplive kajenja.

Dognali so najprvo, da poraba tobaka pri kadilcu do tridesetega leta stalno narašča, potem pa vidno popuša.

Primerjava med kadilci in nekadilci je pokazala, da ima motnje krvnega obtoka 13.2 odstotka nekadilcev, a 25.4 odstotka kadilcev.

Pri kadilcih je bilo teh motenj toliko skoraj dvakrat več. Enako razmerje se je pokazalo glede žleznih in črevnih motenj (21 odstotkov med nekadilci in 28.1 odstotka med kadilci) ter glede živčnih obolenj (3.8 ozir. 6.7 odstotka).

Manjša je bila razlika glede obolenj dihalnih organov, namreč 30.8 in 42.9 odstotka. Vsekako pa kažejo te številke, da je vendarle bolje, če se človek kajenja sploh ne nauči.

ZNAKI CIVILIZACIJE

Če se more katero ljudstvo ponašati, da je v resnici civilizirano, tedaj so to Eskimi. Ti za "vojno" niti besede nimajo, vse orožje uporabljajo le za to, da si nabavijo hrano, ne pa da bi z njim ubijali ljudi. Tako trdi vsaj Simon Oliver, sin nekega Norvežana in Eskimke. Oliver ima ta čas v Ameriki predavanja o Eskimih, sredi katerih je vzrasel.

Društveni KOLEDAR

JULY

- 14. julija, v nedeljo. — Piknik Slovenske Zadrudne zveze na Močilnikarjevi farmi.
14. julija, nedelja. — Predstava v prosti naravi, in piknik Dramatičnega dr. "Ivan Cankar", na izletniških prostorih družtev SNPJ.
14. julija, nedelja. — Društvo "Nanos", št. 264 SNPJ priredi piknik na vrtu Doma Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.
21. julija, nedelja. — Klub Slovenskih groceristov in mesarjev v Collinwoodu priredi običajni piknik na Pintarjevi farmi.
21. julija, nedelja. — Piknik družstva "Cvetiči Noble" št. 450, SNPJ na izletniških prostorih družtev SNPJ.
21. julija, nedelja. — Društvo Brooklynski Slovenci, št. 48 S. D. Z. priredi piknik naprostorih Doma Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.
27. julija, sobota. — Premikajoče slike prireditve Bele Ljubljane, v Slov. društ. domu na Recher Ave.
28. julija, nedelja. — S. N. P. J. dan članstva države Ohio, katterega prirede skupne Ohajske federacije SNPJ na izletniških prostorih družtev SNPJ.
28. julija, nedelja. — Piknik mlad. pev. zbora "Kanački" na prostorih Slovenskega doma na 6818 Denison Ave.

AUGUST

- 4. avgusta, nedelja. — Skupni piknik vseh podružnic Slov. Moške Zveze v Barberton, O. na Novakovih prostorih.
4. avgusta, nedelja: Pevski zbor "Sloga" priredi piknik na Stuškovih farmi.
4. avgusta, nedelja. — Društvo "Euclid", št. 29 SDZ priredi piknik na Lakeland Blvd. pri Mr. Zupančiču.
11. avgusta, nedelja. — Piknik Cankarjeve ustanove, na izletniških prostorih družtev S. N. P. J.
11. avg., nedelja. — Progresivne Slovenke, krožek št. 3 priredijo balinarsko tekmo v S. D. Domu na Recher Ave.
17. avgusta, sobota. — Društvo Složne Sestre, priredi ples na Glenridge Farm na Green Rd.
18. avgusta, nedelja. — Federacija jugoslovanskih narodnih domov v Ohio priredi "Slovenski dan" v Gordon park shell.
25. avgusta, nedelja. — Piknik Socialističnega kluba št. 49, na izletniških prostorih družtev SNPJ.
25. avgusta, nedelja. — Piknik družstva "Soča", št. 26 SDZ v Domu Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

SEPTEMBER

- 7. septembra, sobota. — Društvo Comrades, št. 566 S. N. P. J. priredi ples v avditoriju S. N. Doma. na St. Clair Ave.
14. septembra, sobota. — Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 18 S. D. Z. priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma.
15. septembra, nedelja. — Društvo Croatian Pioneers priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma.
21. septembra, sobota. — Društvo Spartans, št. 198 S. S. P. Z. priredi plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma. na St. Clair Ave.
22. septembra, nedelja. — Dram. zbor "Ivan Cankar", predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
22. septembra, sobota. — Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 S. D. Z. priredi plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
22. septembra, nedelja: Proslava 30-letnice družstva Tabor, št. 139 SNPJ in razvitje zastave v S. D. Dvorani na Prince Ave.
29. septembra, nedelja. — Združene Slovenke S. D. Z. priredijo ples v S. D. D. na Waterloo Rd.

OCTOBER

- 5. oktobra, sobota. — Društvo "Svoboda", številka 748 S. N. P. J., priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
5. oktobra, sobota. — Clairwoods, št. 40 SDZ priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma. na St. Clair Ave.
6. oktobra, nedelja. — Loyal Comrades SNPJ priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
6. oktobra, nedelja: Proslava 30-letnice družstva Mir št. 142 SNPJ s programom v Slov. domu na Holmes Ave.
6. oktobra, nedelja. — Prireditelji mlad. pev. zbora "Slavčki" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

NOVEMBER

- 2. novembra, sobota. — Slovenske Sokolice, št. 442 S. N. P. J. Plesna veselica v avditoriju Slov. nar. doma.
3. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Jadran" priredi koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
3. novembra, nedelja. — Glasbetev mlad. pev. zbora "Slavčki" prireditelji v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

DECEMBER

- 7. decembra, sobota. — Društvo "Blejsko jezero" št. 27 S. D. Z. priredi plesno veselico v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
8. decembra, nedelja. — Pevski zbor "Slovan" priredi koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
15. decembra, nedelja. — Zveza kulturnih društev Slovenskega delavskega doma. Prireditelji s plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
12. januarja, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" priredi igro in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.
9. marca, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" priredi igro in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
9. novembra, nedelja. — Društvo Collinwood Hive, Maccabees, priredi ples v avditoriju Slov. del. doma na Waterloo Rd.
9. novembra, sobota. — Svobodomiselne Slovenke, št. 2 SDZ Plesna veselica in avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
9. novembra, sobota. — Pevski zbor "Adrija" priredi koncert in ples v Slov. društ. domu na Recher Ave.
9. novembra, sobota. — Društvo Hrvatske Sestare, priredi ples v Hrvatskem domu.
10. novembra, nedelja. — Društvo "Slovenec", št. 1 SDZ. Proslava 30. letnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
10. novembra, nedelja. — Društvo "V Boj" SNPJ priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
16. novembra, sobota. — Društvo Složne Sestre št. 120 S. S. P. Z. priredi ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
16. novembra, sobota. — Statuettes klub SDD priredi ples v SDD na Waterloo Rd.
17. novembra, nedelja. — Mladinski zbor SDD priredi koncert v SDD na Waterloo Rd.
17. novembra, nedelja. — SKPP "Lira". Koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma.
23. novembra, sobota. — Društvo "Glas Clevelandskih Delavcev", št. 9 SDZ priredi plesno veselico v avditoriju Slov. nar. doma, na St. Clair Ave.
24. novembra, nedelja. — Pevsko društvo "Cvet" priredi koncert in ples v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.
24. novembra, nedelja. — Oreški klub. Prireditelji v Slov. del. domu na Waterloo Rd.
24. novembra, nedelja. — Dram. zbor "Ivan Cankar". Predstava in ples v avditoriju Slov. nar. doma, na St. Clair Ave.
28. novembra, četrtek. — Zahvalni dan. Social. pevski zbor "Zarja", priredi koncert in ples v avditoriju Slov. nar. doma na St. Clair Ave.
30. novembra, sobota. — Društvo "Ložka Dolina (Lož Valley)" priredi veliko plesno veselico v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

NEURITIS Relieve Pain In Few Minutes Rheumatism... To relieve starting pain of Rheumatism, Neuritis, Neuralgia, or Lumbago in a few minutes, get NURITO, the splendid formula, used by thousands. Dependable—no opiates. Does the work quickly. Must relieve cruel pain, to your satisfaction, in few minutes or your money back. Don't suffer. Ask your druggist today for NURITO on this guarantee.

HIGHWAY ENEMY NO. 1 THE STOP SIGN PASSER... Illustration of a car crashing into a stop sign.

Zavarovalnino proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi Janko N. Rogelj 6208 Schade Ave. Pokličite: ENdicott 0718

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku... CANKARJEV GLASNIK mesečnik za leposlovje in pouk ima sedaj kampanjo za nove naročnike! AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE REVIJE POSTANITE ŠE DANES! NAROČNINA JE: za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za 4 mesece \$1 Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev. CANKARJEV GLASNIK 6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

"CALL FOR MR. BINGO" HOW 'BOUT A LITTLE RIDE-CUTIE? CALL FOR MR. BINGO! FOR LOW-LIFE'S WHO ASKED THE LADIES, I DO NOT CARE A WHOP IN HADES!

Lično delo Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje. Enakopravnost 6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

JANEZ JALEN:

27

CVETKOVA CILKA

Z G O D B A

Cilka bi bila najrajši vstala in šla. Rozalka je bila pa vsa nestrpnja. Stori si je hotela dobro zapomniti, da jo bo znala ponoviti otrokom, ko odrastejo: "Tak, teta, začnite že vendar!"

"Otroci naj se kar naprej igrajo, vedve mi pa ne segajta v besedo." Jera se je pomaknila še bolj na kraj in z nekako slovesnim glasom začela:

"V plavžu svete Heme na Nomenju je služil kovač, ki so ga krstili za Avgustina, ljudje so mu pa rekli Ještin. Ni bil nejeveren, le nevmaren za mašo, zakramente in molitve. Pa za ženskami je prerad gledal.

Vesela Hema je ostro posvarila Ještina. Saj ni nič taja svojih nerodnosti. Otpustila mu je pa s pogojem, da se čimprej oženi. Zentev je pa kovača dišala nekako toliko kakor lisjaku sklopec. Da za nobeno pravo ne ve, se je hotel izviti. Hema je pa kar odločila: "Ještin! Mojo dekla Moniko boš vzel."

"Prav rad," je pritrtil kovač in hudomušno pristavil: "Bo vsaj zame molila, kakor je osemnajst let sveta Monika za svojega izgubljenega sina učnega svetega Avgustina."

Monika Ještina ni rada vzela, se je bila že preveč zagledala v Gorazda, najgoršega Heminoga stražarja. Volji gospe se pa ni upala upreti. Saj tudi nikamor ni kazalo, ko se Gorazd ni smel ženiti. Je bilo kar prav tako. Moški, ki ga doma skrbe žena in otroci, ne nosi posebno rad za svoje gospodarje glavo pod meče.

Monika je bila prva leta Ještina bolj dekla kakor žena. Mož je še zmeraj rad pogledal za drugimi. Otrok nista imela. Grofici je bilo žal, da je dala Moniko Ještinu. Kovača pa sedaj ni mogla odpustiti. Bi žena bolj trpela pomanjkanje kakor on. Pravična Hema ni vedela, kako naj popravi, kar je v dobrem i a menu napak storila. Obrnila se je na Boga, naj ji pomaga.

Po sveti božji volji je kovač Ještin na jesen zbolel. Vsa solz na je prišla Minika prosit Hemo pomoči. Gospe se je pa zadelo, da ženska le po sili joka. Hotela se je prepričati. Položila je svoji nekdanji dekli belo roko

na glavo, da bi ji ne mogla umekniti pogleda. Na videz jo je pa tolazila: "Monika! Ne ženi si močve bolezi preveč k sreču. Če Ještin umrje —"

"Ne, ne, ne. Ne sme umreti!" je zatulila podložnica.

"Nisem rekla, da bo," je mirila Hema. "Pravim le, da si še mlada in čedna in da bi lahko dobila drugega moža."

Monika se je začela izdajati. Da se ne bo nikoli več možila, je zatrjevala, in da si ničesar drugega ne želi, kakor biti spet dekla milostljive gospe in gospodarice.

"Da bi bila čim bliže Gorazdu", je brala Hema Moniko — v očeh. Rekla pa je: "Seveda, silila bi te pa ne. Prišlo mi je samo na misel, kako bi lahko preskrbela tebe, vdovo, in obenem enega izmed svojih zvestih stražarjev. Razbojnik si ga ranili in v nevarnosti je, da se mu noga v kolenu ne bo več upogibala. Za orožje bi bil potem premalo okreten, za domače delo pa še vedno dober. Pa sem se spomnila, da bi bila ti kakor nalašč žena za mojega Gorazda."

Monika je kar srce poskočilo in izza solza so se ji zasmejale oči. Grofica ni čakala, da bi Monika odgovorila. Ni marala, da bi ženska lagala. Skočila je pogovor: "Sicer pa ni prav, da se o novi moštvi pogovarjava, bo tvoj mož še živi in bo čez zimo ozdravel, če mu boš skrbno streгла."

Vse bom storila, kar zmorem, se je hlinila Monika.

Hema se je naredila, kakor bi dekli verjela: "Mo-nika! Ještin bo ozdravel, če mu navežeš na levo zapestje vsako jutro znojav zelen listič gorskega pelina. Zelenega, ne kakršnega koli," je poudarila gospodarica.

Monika se je skusila nasvetu ogniti: "Kje naj ga dobim?"

Grofici je šlo na smeh: "Na Črno prst hodi ponj, dokler ne zapade sneg. Za zimo pa nakoplji korenin, jih nasadi v lončke in postavi med okna. Pa da zalivati ne boš pozabila! Pa ne z mrzlo, z gorko vodo. Dobro si zapomni!"

Monika je vse obljubila in se lepo zahvalila. Domov grede si je pa želela, da bi se mož ne pozdravil in da bi Gorazdu noga otrdela.

Od tistega dne je Monika stregla možu kakor najbolj ljubeča žena. Po pelin je hodila dvakrat na teden. Tudi dokaj korenin je zasadila. Prilivala jim je pa z ledeno mrzlo in še osoljeno vodo. Vse do zadnje so se posušile. Gore je kakor njeje

na ljubo zgodaj zapadel sneg. Zelenega pelina ni bilo ne lističa več in Ještin je začel vidno hirati. Monika je bila trdno prepričana, da bo se pred božičem vdova. Ze se je zamislila v življenje z Gorazdom.

Kakor bi dobra Hema vedela za njene pregrešne misli, je na svetega Klemenca dan po maši prišla na obisk k bolnemu kovaču. Trdo je prišla Moniko, kakaj pelin ne odganja. Kovačica je zardela. Jecljaje je zatrjevala, da je pridno zalivala. Saj je vendar v vseh lončkih prst vlažna. Svetnica pa je s prstom pokazala tanko plast soli, ki se je nabirala na zunanji strani lončevine. Monika je strepetala. Blažena Hema pa je dvignila svojo belo desnico in s tremi križi, kakor jih delajo samo škofje, blagosloвила grenki pelin. Sunkoma so suhe pelinove korenine odgnale zelene vršičke. Tako se razcvete pasijonska roža.

Monika je od groze zakričala. Ještin pa je planil iz postelje. Oba sta se vrgla na obraz in hitela priznavati vsak svoje grehe. Nič nista vedela, kdaj je svetnica odšla.

Plavški kovač in bivša dekla pobožne grofice Heme sta bila potem dolgo let z gled zakonske ljubezni in zvestobe. Vsak dan sta drug za drugega tudi molila. Dobila sta tudi otroke in vse pobožno vzgojila.

Le verjemite: blažena Hema bo še za svetnico razglašena."

Kakor bi se bila Jera bala, da se bo Cilka razburila, se je pomaknila s temena nazaj za peč. Rozalka je pa sestro komaj upala pogledati. Prva je spregovorila Cilka sama:

"Uboga Monika! Jaz je ne obsojam, razumem jo."

"Cilka!" se je začudila Rozalka.

"Vam se morebiti čudno zdi, ko nista nikoli skusili, kaj se pravi nekoga rad imeti, drugega pa vzeti."

"Cilka!" Rozalko je prevzelo sestrino odkrito priznanje.

"Tudi ne vesta," je nadaljevala Cilka, "kaj se pravi na vrh vsega še od nezvestem možu živeti in se otepati misli na drugega, ko se ti noč in dan budijo v glavi. Teško je ostati pošten. Ko bi Bog ne bil poslal boleznin v hišo in bi človek ne jemaš za pokoro..."

"Ciiiiilka!" je ustavila Rozalka sestrino izpoved in jo ljubeče prišla za roko.

Cilka je roko odmaknila: "Nič se ne bojta! Tudi naju z Viktorjem pelin zbližuje. In jaz možu zares zdravja želim. Teta," je pogledala Cilka za peč, "vam pa lepa hvala, da ste me spomnili, naj ga tudi za zimo nasadim."

"Prav za prav sem samo to hotela povedati," se je opravičevala Jera.

"Tudi drugega namigavanja vam ne zamerim. Hude skušnjave sem prestajala in sama Mati božja me je obvarovala, da nisem padla. O, kako sem jo pro-

sila. In če bi ne bil Janez posten —. Nič!" Cilka je prek vse mize zamahnila z roko. Kar odleglo ji je, ker si je upala povedati resnico.

"Da je bolezen Viktorja tako prenaradila," je polglasno za pečo razmišljala teta.

"Saj tudi sama komaj verjamem, Res je pa le!" Cilka je vstala izza mize. "Ozdravi naj! Bo za oba najbolj prav. Kajne, Rozalka," se je obrnila k sestri, "da mi boš dala nekaj korenin pelina za čez zimo. Ne bo se mi posušil."

"Vsega, če hočeš, Cilka."

"Pa danes ne utegnem izkopavati korenine, samo nekaj vršičev natrgam." Cilki se je mudilo k bolnemu možu.

"Sama ti jih prinesem." Sestri sta odšli iz hiše. Teta je pa zlezla izza peči na tla med otko.

V prvem mraku je prihitela Cilka domov. Viktor je žene že težko čakal. Kar ni vedel, kako bi se ji zahvalil za skrb. Na dnu prijaznih besed pa je Cilka čutila prikrito holest.

"Le kaj ga teži —?"

Jesen je minila mimogrede. Dneva ni bilo kar skoraj nič. Zjutraj se dolgo ni hotelo zdiniti in komaj je dobro odzvonilo poldne, se je iz megle že spet ponujala noč. Živina je spet stala privezana v hlevih. Le vsak dan dvakrat so jo gonili napajat. Tu in tam je zacvilil že prašič, ponekod so pa čakali še hladnejšega vremena. Z gora in goščav so prileteli ptiči v bližino hiš. Psi so cvileče gonili divjačino. Po senožitih in na gozdnih jasadah so pokale puške. Viktorja so strelili boleli. Preživjo so ga spomnili, da ga bolezen priklepa na posteljo: "K! letu," je upal, čeprav sta se mu pelin in slanina uprla in je z dneva in dan bolj slabel, "k letu ustrelim Cilki lisjaka. Na tistega z Goreljeka sem pozabil in so mi ga molji snedli."

Zjutraj so ljudje hodili k zornim mašam in ugašali bakle pod lipo. Za Marijino brezmadežno spočetje je bila oznanjena adventna spoved.

Cilka je že težko čakala tega oznanila. Ze dolgo je razmišljala, kako bi možu omenila, naj si očisti dušo. Tudi sedaj jo je skr-

belo, kaj bo rekel. Skušala bo ujetiti pravo priložnost.

Po južni je v debelih kosmih začel naletavati južni sneg. Do večera se ga je naletelo že za pičlo ped. "Da bi sneg vsaj dva dni še počakal," je kakor mimo-grede rekla Cilka možu.

"Zakaj?" je poprijel Viktor za besedo.

"Ljudje hodijo za advent k spovedi, pot pa tako grda." Naprej ni hotela Cilka nič reči. Samo za roko je prišla moža in se mu zazrla v oči.

Viktor jo je razumel: "Za veliko noč, ko se toliko popravim, da bom mogel hoditi, pomorava skupaj na Brezje. Če ne pojde drugače, me bo pa prišla nazaj grede Minca z vozom na Bistrico čakati. Kajne, Cilka?"

"Dobro, Viktor," je bila Cilka kar vesela, da se mož spovedi ni naravnost branil. Vsaj nadaljnje prigovarjanje je imela kam navezati: "Kaj pa, Viktor, ko bi tudi sedaj opravil? Tako dobro bi se mi zdelo."

"Ob takem vremenu vendar ne morem v cerkev," se je skušal Viktor ogniti.

"Naj bi pa gospod k nam prišli." Cilka je bila trdno odločena, da ne odneha moledovati.

"Nerad nadlegujem v tej čobodri," se je še branil Viktor.

Cilka je že vedela, da bo upsela. "Teh nekaj korakov. Če bi bilo do pasu snega, ni nič. Pa tako lepo priložnost imaš," je Cilka hitela mehčati moža.

"Spovedovat je prišel prijatelj rajnega gospoda župnika. Saj ga poznaš? Se še spomniš, kako je gospodu govoril ob grobu?"

"Še znana sva si iz vojske. V Lebringu, v tistem stradalšču, je bil kurat. Naj pride! Bova katero rekla."

Po dolgem času je Cilka spet poljubila moža. Sicer samo na lice, ne na ustnice, vendar pa Viktorju ni bilo žal, da je u-

stregel Cilki. Rad bi bil ženi to tudi povedal. Pa Cilka je že odšla v župnišče, da pozve, kdaj bi utegnil gospod priti.

Če se mudi, sta vprašala oba hkrati z župnikom.

"Ne mudi se ravno ne."

"Potem pa pridem jutri popoldne. Jože, ti boš pa zjutraj obhajal in podelil sveto poslednje olje," je odločil gospod.

"Ne vem, če bo Viktor maral," je dvomila Cilka.

"Kar meni prepusti, Cilka. Bolje poznam bivše vojake kakor ti."

"Morebiti nama je pa z Viktorjem res blažena Hema sprosilila milost," je pomislila Cilka pred vrati, ko je razpela dežnik. V oči so se ji ponujale solze. Na poti domov grede se ni nič zavedala, da skoraj zajema v

čevlje, in nič ni slišala, kako teko pada sneg na črno platno dežnika.

(Dalje sledi...)

Pozor Slovenski farmerji
Ako ste imeli kake nepravilne mlekom, se temu sedaj lahko odpomore. Jaz sem vzel zastavico

za priznane Hladilnike mleka, tvrdke Coburn
Cena: na električno — \$16.50
za navijati — 13.50
Polovico se plača takoj z naročilom, ostalo pa kadar prejmete hladilnik.

Pišite za pojasnila na **JOESKROBUT**
R.F.D. #1, North Jackson, Ohio

POZOR POZOR
KADAR želite poslati denar v Jugoslavijo in Italijo; vsaka pošiljatev je garantirana; KADAR rabite krstni ali rojen list iz starega kraja; KADAR-koli rabite informacije glede vašega denarja ali imetja v starem kraju; KADAR potrebujete notarske listine ali notarski podpis; KADAR želite napraviti prošnjo za prvi ali drugi državljanski papir, se vedno obrnite na:

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave. v Slov. Narodnem Domu

"CALL FOR MR. BINGO"

WHAT DO I THINK OF THAT MAT? WHY I THINK IT'S MUCH TOO YOUTHFUL FOR YOU -- DON'T FORGET THAT YOU'RE NEARLY FORTY -- AND A WOMAN OF FORTY HAS GOT TO ACT DIGNIFIED -- REMEMBER YOUR AGE MY DEAR -- YOU'RE GETTING ON IN YEARS...

CALL FOR MR. BINGO!

A LOT OF MEN STILL FAIL TO SEE THAT TIMES AUNT WHAT THEY USED TO BE!

NAJLEPŠI VRTOVI
SO TISTI, KI SO OBDELANI Z **NAJBOLJŠIM ORODJEM**

V trgovini Superior Home Supply, 6401 Superior Ave., Cleveland, O., dobite najboljše orodje za obdelovanje vrtov, kakor vsakovrstne grablje, vile, motike, ogrebalkice, stroje za rezanje trave, škarje za prirezovanje žive meje ter sploh vse orodje, ki se ga potrebuje za hišo in vrt. Velika zaloga raznega semena.

FLEX-BEAM
THE HANDLE THAT WON'T BREAK

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401 Superior Ave.
Frank Oglar, lastnik

SEZNAVITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

I-1
Ta kupon z ostalimi za ta teden, s 99c opravičijo osebo do skupine, katero lahko vidite v izložbenem oknu našega lista, obstoječo iz 2 velikih žlic, 2 malih dolgih žlic in dveh malih nožičev. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Ako živite izven Clevelanda, in ne morate priti v urad, priložite 10c, za kritje stroškov pošiljate, skupaj toraj \$1.09. Naročite tudi lahko malo, v notranosti z baržunom preoblečeno skrinjico za pribor (Silver chest) za 6 ali 12 oseb. Cena prvi \$1.75 in drugi \$2.25. Ako želite imeti ta pribor ali enega prejšnjih poihite in pridite ponj, kajti v zalogi bo samo še dva tedna, potem se oddaja zaključci.

Ime _____
Naslov _____